

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Croesvs Et Codrvs. hoc est, Copiæ Et Inopiæ Damna vel
Lvcra, à bono iustoq[ue] Mundi Gubernatore Deo
Distribvta**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1648

§. 9. Pauperes esse Deo similes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52359)

Vinum quidem nemo omnino, ne gustu quidem contingit, sed nec quamlibet carnem, tantum autem aqua est eis poculum, & panis cum sale vel hyssopo cibus. Tales fuere Esseni, nempe primi fideles Hierosolymæ & Alexandria. Qui quò tempore, eò etiam, vt dixi, virtute fuere Christo propiores.

§. IX.

Pauperes esse DEO similes.

Nam, vt scitè Nyssenus dixit: *Christianismus est vite diuina imitatio.* Et Nysseni frater Basilus: *Christianismus quid est? Assimilatio Dei, quatenus eam assequi potest humana fragilitas nature. Votine reuses, te Christianum fore? Ne cunctere Deo fieri similis. Christum indue.* Quæ sanè maxima est commendatio paupertatis, quòd Deo similes efficiat. Quid ita? cum præsertim Deus sit Dominus omnium rerum, omnibus abundet, nec quidquam ei desit; pauperes autem penuria laborent? & ob hanc ipsam causam, vt ex Varrone Tiraquellus aduertit, *diuites, quasi quidam Diui habeantur?* Ita planè vulgus iudicat, cum nemo magis à Diuis distet, quàm *dives* plenus curis, & ærumnis. Pauper autem proximè ad Deum accedit. *Sunt aliqui, inquit Philo, quos*

Aa

(Deus)

S. Greg.
Nysseni
tractat.
S. Basil.
homil.
10. Hex-
æmer.

Tiraquell.
cap. 3. de
Nobilit.
2, 22.

(Deus) promouet, & volantes super omnes species, omniaq; genera prope seipsum collocat: sicut Moysi quoque dicit: Tu verò hîc sta mecum. Et paulo post. Quin & cùm in terrenis eo utebatur negotijs, non principis, aut regis communem aliquam virtutem indidit ei: Sed Deum enim constituit. Deum scilicet Pharaonis; in quem ei velut diuinam potestatem dedit; quia diuinam velut vitam vixit. Audi igitur, quo modo voluntate pauperes vitam diuinam imitentur. 1. Quia sanè Deus est diues: at si Bias interrogetur, quis pro diuite, quis pro paupere habendus sit, ita ratiocinatur; apud Aufonium.

Quis diues? qui nil cupit: aut quis pauper? auarus.

Cùm ergo voluntarius pauper nil cupiat, auarus autem plurima, consequens est, auarum pauperem; voluntarium autem pauperem diuitem, adeoq; in hoc Deo similem esse. 2. Quia ideò Deus diues est, quòd sine nostra liberalitate satis ipse habeat, iuxta illud: *Dixi Domino, Deus meus es tu, quonià bonorum meorum non eges.* Atqui, si Quintiliano credimus, homini paupertatem amanti, *Satis diuitiarum est, nihil amplius velle:* & vt Clemens Alexandrinus ait: *cupido*

Philo. lib.
de sacrificio
Abel
& Cain.

Psal. 13, 1.

piditatum inopia, optima est diuitiarum copia.

3. Tantò quisque propiùs accedit ad similitudinem Dei, quantò sibi ipse magis sufficit, tantò ad vitæ diuinæ imitatione longiùs recedit, quantò minùs ipsi sufficit, pluribusque indiget, qui ei succurrunt. Diuites mundi igitur necesse est, Deo longè esse dissimiliores, & quò ditiores sunt, longiùs à vitæ diuinæ imitatione recedere. Si quidem tantò minùs sibi ipsis sufficiunt. Quod inde intelligi potest, quis maiores Domini, maiorem habent comitatum, plures seruos, plures opifices. Alij sunt eis à consilijs, alij à cubiculis, alij à poculis. Nec jam tantùm indigent sartoribus, sutoribus, mercatoribus, aurificibus, lanionibus, cocis, hortulanis, medicis, pharmacopolis, & sexcentis alijs, talibus; verùm etiam manè, qui eos à somno excitet; qui lumen accendat; qui vestem internam & externam, qui calceos inducat; qui calamistro crines componat; qui eis matulam, qui guttulum, qui mantile porrigat; qui pallium in humeros iniiciat, qui gladium lateri accommodet; qui præcedat, & viam monstret face prælata; qui cibos afferat, carpat, in orbe anteponat; qui calicem crystallinum lauet, impleat, præ-

gustet. Denique aula non capit omnes, qui pro eius mensa, pro cella, pro vestiario, pro arario, pro archiuo laborant. Nec satis est, ut in custodiam illius centum excubent satellites, decem centuriones; totos debet alere exercitus, ut in regno suo sit tutus. Nondum contentus est, quingenti illi non sufficiunt venatores; canum autem innumera turba à pauperibus alenda; ut vel hinc similis fiat illi diuiti, cuius canes vulnera Lazari linxerunt, ut illius sanguine alerentur, cui herus illorum negauit micas de mensa cadentes. Finis nullus erit, si omnia velim enumerare, quibus diuites necesse est sustentari. His omnibus non indiget pauper. Sine comitatu incedit; nec famulos constituit, nec seruos conducit, nec opifices occupat. Non habet consiliarios, non cubicularios, non pocillatores. Nihil curat sartores, qui cum D. Paulo potest nudus cæli iniurias perferre: nihil sutores, qui assuêrit nudis pedibus irer facere: nihil mercatores, aurifices, Phrygiones, qui munditias vrbanas, qui floridas vestes, qui fulgentes abacos aspernatur. Ipse sibi lanio, ipse cocus, ipse hortulanus, ipse medicus, ipse pharmacopola est. Ipse sibi lumen;

men, ipse focum accendit: ipse tunicas & crepidas induit; ipse sibi barbam, sine speculo tondet; neque indiget manè, qui è lecto ad mensam vocet, inedia eum excitat, inopia contra fures & latrones defensat. Itaque quia illi conuenit cum paupertate, diues est. Quod vult, habet, quia velle, quod satis est, potest. Minimo eget, quia minimum cupit: nihilo eget, si nihilum cupit. Quanta hæc est Dei & pauperis similitudo? Quantum ab hac distat diues, qui plurimis, & maximis eget, plurima & maxima cupit? Testis est Tacitus, Neronè Valerio Messallæ consuli, qui Coruini Oratoris pronepos fuit, obtulisse in singulos annos quingenta sestertia, quibus paupertatem & inopiam sustentaret, hoc est, nostræ pecuniæ duodecim millia & quingenta aureorum, vt Budæus computat. In hac tanta summa Messalla paupertate laborare censebatur; quia existimabat, se egere maiore, quam desiderabat. Is autem, qui paucis potest esse contentus, paucis eget, atque eapropter ditior est quolibet locuplete. Diogere[m] S. Basil. admirari magnopere atque laudare soleo rerum hom. 24 humanarum omnium contemptorem, ait S. Basilias, qui se rege Alexandro ditio[re]m paruo

Tacit.
lib. 1.Budæus
lib. de
asle.

S. Basil.

hom. 24

contentus ostendit, cum ille procul dubio ad suum statum sustinendum pluribus indigeret. Nobis autem, si non Bithia Misij adsint talenta, & iugera tot terra, pascuq; ac greges innumerabiles, nulla satietas est. Quantum ergo ostendimus nos dissidere à Deo, si tantis ipsi nos factemur indigere?

C A P V T XV.

Amicos, & fratres Christi Domini, hoc est, pauperes voluntarios, etiam posterioribus saeculis, plurimos exiisse.

§. I.

Pauperes esse amicos Christi.

Quoniam autem homo, quantumcumque allaboret à se terrena omnia abdicare, tamen adhuc infinitis, à diuina perfectione, modis distat, semper enim adhuc multis indigebit, idcirco, Deus, cui accedere ad perfectionem nihil poterat, homo factus est, ut imperfectiones quasdam hominis assumeret, atque cibo, potu, veste indigeret, quibus quam moderatissimè utendis, nos frugalitatem edocuit. Quamobrem, teste S. Bonauentura,

S. Fran-